

strækning, Repræsentanter for Landhaandværkerne, som stillede sig blandt dem, som krævede dette. Og, naar man talte om, at for de smaa Haandværkere kunde det let blive en Byrde, som var vanskelig at bære, blev der baade klart og samtidig beskedent udtalt, at, om end de ikke havde saa store Evner, havde de til Gengæld heller ikke saa store Forretninger, saaledes at Evnerne nok skulde slaa til, at de kunde føre Bøgerne. Det er navnlig i stort og i smaat og fra først til sidst, ved Svendepøverne og paa alle Omraader, den Aand, der er raadende hos denne Stand, som staa repræsenteret fra Landsognene, at den ikke ønsker i nogen som helst Henseende at agtes som Haandværkere af en ringere Slags end dem i Byerne. Vi drive vor Bedrift saaledes, det er Opfattelsen, at vi kunne konkurrere med Folk, der sidde i København og Købstæderne, lige saa godt som nogen Købstadmand og Københavner kan gøre det. Det er ganske paa samme Maade, de have sluttet sig til Fordringen her, og det er ikke noget ringe Mindretal. Under Fællesrepræsentationen staa for Øjeblikket 170 Landhaandværkerforeninger med 11—12,000 Medlemmer, og det er dem, som udgøre det store Antal af Foreningerne, og derfor dem, som møde med det store Antal delegerede paa Møderne. Naar Resolutionen om Bogføringspligt har kunnet vedtages med et saa stort Flertal som sket, maa det være det store Flertal af disse delegerede, der har stemt for Resolutionen.

Det er altsaa netop noget, som jeg tror, man i dette Ting skal respektere. Hvis man — for at bruge det Ord, som er brugt i Landstinget med Hensyn til Brugsforeninger — vil respektere Selvstyre, skal man respektere den Selvstyre-aand, som gør sig gældende i de store Organisationer i hele Landet, og give dem det, som de selv ønske; men man skal ikke stille sig paa det Standpunkt, at man siger, at det kan ikke nytte at give dem det, for det bringer dem bare Ulykker. Med Hensyn til det, som det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen) udtalte, at de saa en Gang imellem af Politibetjentene vilde blive trukne op og idømte Bøder, vil jeg sige, at det er vist noget, som det ærede Medlem fra Sorø har glemt er blevet forandret i Loven. Man havde dette Polititilsyn i Loven, som den tidligere forelaa i Landstinget, og hvorefter Politiet ikke alene skulde gaa omkring og se, om de førte Bøgerne, men

ogsaa, om de vare førte forsvarligt, noget Politibetjentene rimeligvis ikke have megen Forstand paa. Men den Bestemmelse blev enstemmigt fordømt paa Mødet, og det blev derfor enstemmigt sagt i Resolutionen, at en saadan Bestemmelse vilde man ikke have, men man havde ikke noget imod at have det saaledes, som Handedsstanden har det nu, og som det vil blive efter denne Lov, at Øvrigheden af og til vil faa Lejlighed til at kritisere, hvorledes Bøgerne ere førte. Saadanne Lejligheder ville jo indtræffe, naar en Mand søger Akkord eller gaar fallit, saa vil det vise sig, hvorledes Bøgerne ere førte, som det var Tilfældet i den Brugsforening, det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) nylig omtalte.

Det var det, jeg gerne vilde fremhæve, for jeg vilde om muligt bidrage en lille Smule til, at man i dette Ting ikke for meget genoptog den Modstand, som et Mindretal i Landstinget rejste imod Bogføringspligt for Landhaandværkere, men at man opfylder det Ønske, som er fremkommet fra Haandværkerne selv. Det er hensigtsmæssigt at føre Bøger ikke alene overfor Kreditorer, overfor Yderverdenen, men ogsaa som et Opdragelsesmiddel. Naar denne Stand i det hele taget i de senere Aar er gaaet saa stærkt frem, saa har det blandt andet været, fordi den har forstaaet Kalkulationens Betydning og den Kunst, det er at beregne Prisen paa sine Varer, saa at den dækker Udgiften og lever et Overskud for den vedkommende til at leve af, og Kalkulationen fremmes i høj Grad gennem Bogføring. Hvor langt en Mand kan være tilbage i det Stykke, blev der paa Mødet i Sommer givet et drastisk Eksempel paa, som for øvrigt var mig bekendt i Forvejen, idet der var en Snedkermester, som for nogle Aar siden søgte et offentligt Laan, og da han saa skulde opgive sin Status, opgav han den paa følgende Maade: Min Omsætning har været 2,400 Kr., min Nettofortjeneste 1,800 Kr., jeg vedlægger en Tømmerhandlerregning paa 600 Kr. Den Mand levede i den Formodning, at naar han havde solgt Møbler for 2,400 Kr. og betalt en Tømmerhandlerregning paa 600 Kr., saa var hans Nettofortjeneste 1,800 Kr. Han havde ikke Forstand paa at beregne Udgifter til Værksted og Værktøj og hvad andet der maatte lægges til — Følgen var, at den Mand ikke fik det offentlige Laan, han søgte. Det er et Eksempel blandt mange, som viser, at der kan være Mangel paa Evne til at kalkulere, og som illustre-